

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Ceres.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A gruinis: victoriam, ex pulli gallinacei cauda interpretatur: quorum omnium causæ in suis quæque Commentariis sunt explicatæ.

ANIMI DESPONSIO. CAP. XXVIII.

Neque forte ingratum fuerit hieroglyphicum, quo desperatio, aut rei, quam quispiam aggressus fuerit, inauspicatus ingressus significetur, ubi quis Equum cespitantem, aut prioribus prolapsum pedibus appingeret, cum ipsa præsertim res, & proverbio, & auguriis veterum confirmetur. Nam quod ad proverbium attinet, quod fertur: *Rideo*, inquit Galba, *canteri*, Sifinnius Capito ita interpretatur, qui principio rei alicujus inchoatæ deficiunt animo. Nam cum Sulpitius Galba in provinciam exiens, ad portam ipsam canterium suum animadvertisset cecidisse: *Rideo*, inquit, *canteri te jam lapsum esse, cum tunc longum iter iturus, vix id sis ingressus*. Ex ostentis vero unum sufficiat commemorasse, quod Flaminio Consuli feroci viro Aretii fertur obtigisse; cum is indigne ferens per mediam jam Italiam vagari Pœnum, atque obsistente nullo cædibus & incendiis omnia vastantem, ad ipsa Romana mœnia oppugnanda proficisci, signa ocyus convelli iussisset, cum primum in Equum insiliit, Equus repente corruit, Consulemque lapsum super caput effudit; inauspicati nimirum incepti signum, quo paulo post ipse cum exercitu concidit, fœdissima ad Thrasymenum clade superatus.

DIFFICULTAS. CAP. XXIX.

Neque indecenter inter picturas hujusmodi refertur Equus in fossam prolapsus, aut in voraginem aliquam demersus, ubi luti tenacitate pertinacissime detineatur, neque sese valeat expedire: si negotii alicujus difficultatem, aut incommodum exprimere voluerimus; quippe quod plurimum ita est canteriorum natura, quos oneribus comportandis addicimus: ut si aliquam in voraginem deciderint, tam ob onus, quo gravantur, quam ob lividæ paludis cœnum, in quo recumbunt, supra modum implicentur, unde ægre attolli queant. Hinc illud apud Livium à Jubellio Taurea Campano objectum, *Minime sis canterius in fossa*, cum longo certamine cum Claudio Afellio Romano delassatus se subducere meditaretur, cuius rei non apparente ratione, ad dolos conversus hosti fvasit, ut Equo dimisso in cavam viam descenderet, ubi secum pedes congressurus esset. Quod cum Romanis intrepide, nulla interposita cunctatione fecisset, Taurea ea jactato disterio, admisso statim Equo profugit: quasi dicere voluerit, nolle se eo demittere, unde difficillima futura esset, emerfio.

CERES. CAP. XXX.

Sed ut nihil quod ad Equi imaginem faciat, quantum industria consequi possumus, omittamus, fuisse legimus apud Phigalentes simulacrum Cereris in antro consecratum, habitu sedentis in petra, Equinis capite comaque, cætera muliebri simile: adnexis Draconum & ferarum plurium imaginibus, quæ circa caput illudebant, palla nigra ad talos demissa, in cujus manu una Delphinus, in altera Columba sustineretur. Sed enim quamvis hujusmodi simulacrum Cereris nonnulli fuisse dicant, ego tamen Veneris potius crediderim, nisi dicamus pabulum & opulentiam, quæ per Cererem significatur, incitamentum esse ad illecebras & petulentiam. Equinum enim caput non esse ab lascivia alienum, ex iis, quæ paulo ante diximus, manifestum est. Draconum spiras, amatorios nodos, voluptariasque implicationes significare super Serpente indicat commentarium. Delphinum amoris simulacrum esse tam ex historia, quam ex tot Veneris signis, quibus id genus, piscis admoveatur, alibi comprobavimus. Columbam denique referre Venerem, suo capite disputatum est. Acquirendum tamen Pausania, Cererem eam esse dicenti. Sed enim, ut in sue differuimus, eandem esse Cererem & Venerem Ptolemæi Assertoris tempore declaratum est. Cæterum potest hujusmodi picturæ species ipsius etiam rerum naturæ hieroglyphicum esse: Equinum quippe caput ob insitam animali pernicitatem, innuere velocissimos cœlestium orbium motus, Columbam tractus aerios, ut suo loco dictum est, Mare Delphinum, ut in numis passim, Anguium involucra, sinuosos omnium toto terrarum orbe lapsus, de quibus apud Platonem Socrates, ut in Serpente testatum

statum fecimus. Feræ reliquæ vitas animantium omnes ostendere videntur. Saxum, terra firmam & stabilem sedem, sua se soliditate continentem signat. Antrum deniq; ac nigra palla, ea plurima, quæ de rerum causis & originibus minus adhuc comperta delitescunt, ut in simulacris Iſidis caput pedesque ex nigro lapide: de qua re dictum est alibi.

QUIBUS DIIS EQUI SACRI. CAP. XXXI.

Equus Martii sacer Romanis.

Quod vero Marti primum omnium sacer Equus esset, ex eo constat, quod Decembris Idibus illi Equus, qui à dextra victor fuisset, immolabatur. Dextera enim masculina ceneri diximus in Tauro, & mares animos Marti passim videmus attributus, de quo latius in pudendis virilis interpretatione, neque non in Scarabeo. Sacrificii vero hujus causam nonnulli putant, ut Martem hostia, quæ illi plurimum esset accepta conciliarent. Nam & Pausanias ait, Tyndarum raptæ filia injurias ulturum, cum Menelao marito procis aliis in locum unum convocatis, immolato prius Equo, ut bellum adversus Trojanos susciperent, juramento adegisse. Neque defunt, qui sacrum, quod Decembris Idibus fieri solitum dicebamus, Octobri mense factum autem: eaq; de causa Equum eum Octobrem itidem appellatum, fuisseque non levem Romæ de capite ejus contentionem inter Suburrantenes & Sacravieses, ut id scilicet in Regiæ pariete, illi ad Turrim Maniliam affigerent. Utcunque vero, Equus panibus caput redimitum habens, Octobribus Idibus pro frugibus in campo Martio Maçtabatur. Ideo vero Equum potius quam Bovem immolabant, quia Equus animal bello dicatum, ad frugum potius perniciem, quam auctum, spectare videbatur: Bos vero ad frugum proventem & commoditatem natus. Quin etiam authores sunt, Equos à Romanis non ideo maçtari solitos, ut Martem sibi conciliarent, sed ut supplicium ex eo summerent, per quem constat Trojam fuisse captam, unde se oriundos illi profitebantur. Sed enim perfrigida & jejuna admodum calumnia hæc mihi videtur in Romanum nomen: ut populus tot virtutibus insignis, immeritum animal quotannis ita multarent, quique gravissimas injurias hostibus sepe condonare soliti essent, uni huic immortalis in Equos odio tam pertinaciter inhaerent. Lacedæmonii vero, ut Festus afferit, Equum ventis in monte Taygeto soliti sunt immolare, eundemq; ibidem adolere, ut cinis ventorum flatu per fines quam latissime dispargeretur. Cæterum Pausanias Soli Equum in eo monte tradidit à Lacedæmoniiis maçtari solitum Perfarum more. Hinc Curioni Xenophon Equum donat, quem Soli sacrificet, cum eam apud Perfas esse Solis vicimam non ignoraret. Idem author est, apud Sauromatas Equos ad sacra, & ad cibos ali: unde apud Epigrammatarium nostrum;

Veni ab epero Sarmata passus Equo.

Nempe Martialem lib. i. Epigram.

Sarmatas enim Romani dicunt, quos Græci Sauromatas, ut Plinius libro quarto. Apud Stephanum diversi sunt populi, quamvis utraque gens Scythica. Apud Salentinos Jovi dicatus Equus, vivus in ignem conjiciebatur, perinde ac Rhodii quotannis quadrigas Soli consecratis in mare jaciebant: quod vulgatum est eum tali vehiculo circumvehi mundum. Uti etiam in Illyrico, ea de causa, quod Tridentis icu terra Equum excierit, quatuor Equos nono quoque anno marinis fluctibus habendos jaciebant. Apud Philostratum in Heroicis, legas pullum Equinum coloris albi, & fræni festorisque adhuc ignarum, Soli sacrificandum pro victoria assequenda, idque suafu Palamedis perterritis aliquando Græcis, quod Solis deliquium, dum circumfident Trojam, inspexissent. Has quasdam veluti phaleras Equo libuit addere, quas sumptu nostro comparatas si quis approbaret, iis uteretur: qui vero ornatum alium expetiverit, vel ex aliis quarat, vel impensa sibi comparet sua.